

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.VI.35.654/2021/6.

A tanács tagjai: Dr. Kurucz Krisztina a tanács elnöke

Dr. Horváth Tamás előadó bíró

Dr. Vitál-Eigner Beáta bíró

A felperes: felperes1

cím1

A felperes képviselője: felperesi képviselet irodája

eljáró ügyvéd Dr. Halasi Barbara ügyvéd

cím2

Az alperes: Magyar Államkincstár

cím3

Az alperes képviselője: Dr. Ádók Andrea kamarai jogtanácsos

cím4

A per tárgya: támogatás visszafizetése ügyében hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata

A fellebbezést benyújtó fél: alperes

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: Szegedi Törvényszék 2021. november 11. napján kelt 101.K.700.699/2021/15. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Szegedi Törvényszék 101.K.700.699/2021/15. számú ítéletét hatályában fenntartja. Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 48.400 (negyvennyolcezer-négyszáz) forint felülvizsgálati perköltséget.

A 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvény (a továbbiakban: 2019. évi Kvtv.) 2. melléklet III.2. a települési önkormányzatok szociális feladatainak egyéb támogatása jogcímen (a továbbiakban: III.2. jogcím) 24.811.000 Ft támogatásban részesült. A központi költségvetésből felvett állami támogatások elszámolásával, felhasználásával kapcsolatos beszámolójában eltérést mutatott ki: a támogatási összegből a 2019. évi költségvetési beszámoló 11/K űrlap 15. sorában 23.286.567 Ft ténylegesen felhasznált támogatást, a beszámoló 11/L űrlap 8. sorában 1.524.433 Ft fel nem használt támogatás visszafizetési kötelezettséget állapított meg.

[2] A visszafizetési kötelezettség a 11/E űrlap 8. sorának („- ebből a települési önkormányzatok szociális feladatainak egyéb támogatására elszámolni kívánt összeg: 1.000.000 Ft”) és a 11/K űrlap 13. sorának („A 12. sorból a III.2. támogatással szemben elszámolható kiadások összege: 1.582.547 Ft”) téves kitöltéséből származott: az önkormányzat ezen sorokban tévesen (manuálisan) levonta a 11/A és 11/B űrlap tűzifa támogatásával szemben elszámolt könyvelt kiadásait, mely kiadásokat a 11/K űrlap 14. sorában („III.2. jogcím szerinti támogatásra elszámolható kiadások összesen (=2+5+6+7+9+11+13) csökkentve a 11/A. űrlap 28. sor 3. melléklet I.9. A települési önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatása és a 11/B. űrlap 28,106,107 és 123 sorokon elszámolt kiadással: 23.286.567 Ft”) ismételt, automatikusan levonta a program, a 11/I űrlapról betöltött adatokkal. A visszafizetési kötelezettség tehát a már egyszer elszámolt kiadás még egyszeri levonása miatt keletkezett

[3] A beszámoló önellenőrzéssel történő módosítására 2020. szeptember 30-ig volt lehetőség.

[4] A Magyar Államkincstár Csongrád-Csanád Megyei Igazgatósága (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) a felperes központi költségvetésből származó támogatásai 2019. évi elszámolása szabályszerűségének, a támogatások felhasználása jogszerűségének dokumentum alapú felülvizsgálatát végezte. A felülvizsgálatról szóló értesítést a felperes 2020. szeptember 24. napján kapta meg. A felülvizsgálati eljárásban a felperes 2020. október 2. napján az elsőfokú hatóság által kért valamennyi dokumentumot, tanúsítványt a megadott határidőn belül megküldte az elsőfokú hatóság részére és a felperes ekkor figyelt fel arra, hogy feltehetően adminisztrációs hibát vétett. A korábbi gyakorlatból kiindulva azt feltételezte, – tekintettel arra, hogy a téves adat csupán elírás miatt keletkezett, tartalmilag mindent megfelelő módon igazolt – lehetősége lesz a hiba javítására akként, hogy számára azt az ellenőrző hatóság javítsa. A visszafizetési kötelezettségről történő tájékoztatást ezzel szemben a felperes 2020. november 6. napján kapta kézhez, melyre hivatkozással 2020. november 11.

napján kelt kérelmében kérte a Magyar Államkincstár Önkormányzati Főosztályától a hiba orvoslását, hivatkozva arra, hogy az eltérés csak adminisztrációs hibából ered. A megkeresett 2020. november 16. napján kelt válaszevele szerint a kijavításra nem rendelkezik hatáskörrel, továbbá jelezte, hogy a hibák kijavítására kizárólag a felperesnek lett volna lehetősége önellenőrzés keretében 2020. szeptember 30-ig.

[5] Az elsőfokú hatóság a 2020. november 18. napján kelt CSO-ÁHI/415-7/2020. számú jegyzőkönyvben a 2. melléklet II. a települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása jogcímen 534.549 Ft jogosulatlanul igénybe vett támogatás eltérést állapított meg. A felperes 2020. november 30. napján észrevételeket tett a jegyzőkönyvre. Nem vitatta a jogosulatlanul igénybe vett támogatás visszafizetési kötelezettséget, ugyanakkor kifogásolta, hogy a III.2. jogcím elszámolásához benyújtott tanúsítványai és nyilatkozatai nem kerültek figyelembe vételre, azok alapján ugyanis megállapítható, hogy a beszámoló 11/K űrlapján kitöltési hiba következtében keletkezett 1.524.433 Ft támogatás visszafizetési kötelezettség aránytalan „büntetés” a számára, melyet a korábbi évek gyakorlata szerint a felülvizsgálatot végző igazgatóság javíthatott volna. Kérte a hiba javítását, illetve a jogorvoslati lehetőségekről szóló tájékoztatás megküldését.

[6] Az elsőfokú hatóság a felperesi észrevételek ellenére a jegyzőkönyvnek megfelelően 2021. január 12. napján meghozta a CSO-ÁHI/15-1/2021. iktatószámú határozatát. A felperes terhére a felülvizsgálat eredményeként 534.549 Ft a központi költségvetésből jogosulatlanul igénybe vett támogatás miatti visszafizetési kötelezettséget, illetve kamatfizetési kötelezettséget állapított meg a feltárt eltérések alapján. Határozatában a felperesi észrevételek kapcsán utalt arra, hogy a 2019. évi beszámoló űrlapok kitöltési útmutatóját a Magyar Államkincstár elektronikus úton közzétette. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 58. § (2) bekezdése és az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.) 108/A. §-a alapján a beszámolót a felperes önellenőrzés keretében a KGR-K11 rendszerben javíthatta volna 2020. szeptember 30. napjáig, melyhez az útmutatót a Kincstár elektronikus úton 2019. szeptember 16. napján tette közzé. A felperes az önellenőrzés lehetőségével nem élt, az általa kért javítást pedig a KGR-K11 rendszerbe épített algoritmusok nem teszik lehetővé a felülvizsgálat számára.

[7] A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2021. április 19. napján kelt ÖNKFO/397-2/2021. iktatószámú határozatában az elsőfokú határozatot az előírt kamatok vonatkozásában megváltoztatta, ugyanakkor a felperes terhére 2019. évre vonatkozóan összesen 534.549 Ft a központi költségvetésből jogosulatlanul igénybe vett támogatás miatti visszafizetési kötelezettséget állapított meg. A határozat indokolása kiemelte, hogy az 1.524.433 Ft összegű visszafizetési kötelezettséget nem az elsőfokú hatóság állapította meg a felülvizsgálatról rendelkező elsőfokú határozatában, hanem azt a felperes mutatta ki a saját beszámolójában. Ily módon a visszafizetési kötelezettség az a beszámolóban került kimutatásra, az alperes szerint ezért a fellebbezés nem felel meg az általános közigazgatási rendtartásról 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 118. § (1) bekezdésének. Utalt arra is, hogy az elsőfokú hatóság szakmai napot szervezett 2020. február 12. napjára a megye önkormányzatainak számára a 2019. évi beszámoló elkészítése tárgyában, melyen a felperes nem képviseltette magát.

A kereseti kérelem és az alperes védírata

[8] A felperes keresetében elsődlegesen az első- és másodfokú határozatok megváltoztatását kérte akként, hogy az 534.549 Ft visszafizetési kötelezettségén kívül egyéb visszafizetési kötelezettség nem áll fenn. Másodlagosan az alperes határozatának megsemmisítését és az elsőfokon eljáró hatóság új eljárás lefolytatására kötelezését kérte. Harmadlagosan kérte a bíróságot, hogy részére az 1.524.433 Ft összeg megfizetése vonatkozásában biztosítson kamatmentes részletfizetést 12 hónapra az Áht. 60/A. § (3) bekezdése alapján.

[9] Az alperes a kereset elutasítását indítványozta. Álláspontja szerint a visszafizetési kötelezettséget felperes a 2019. évi beszámolójában önmagának állapította meg, a saját mulasztása volt, hogy nem élt az önellenőrzés lehetőségével. A KGR rendszerbe épített algoritmusok kizárják a visszafizetési kötelezettség figyelmen kívül hagyását.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[10] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével az alperes határozatát - az elsőfokú hatóság határozatára kiterjedő hatállyal - megsemmisítette és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte.

[11] Indokolása szerint a felek között nem volt vitatott, hogy a felperes 2019. évi beszámolójában szereplő 1.524.433 Ft összegű visszafizetési kötelezettség kizárólag adminisztratív tévedésből keletkezett, a felperes terhére e jogcímnél jogosulatlan felhasználást megállapítani nem lehetett. Hivatkozott arra, hogy Magyarország 2022. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2021. évi LXXXIX. törvény (a továbbiakban: 2022. évi Kvtv.) 2021. július 2-tól hatályon kívül helyezte az önellenőrzést korábban lehetővé tévő Áht. 58. § (2) bekezdését. Kiemelte, ugyan a jogszabályváltozás a perben alkalmazandó jogszabályok körét nem érinti, de annak indoklásából („a helyi önkormányzatok jellemzően a felülvizsgálat keretében érvényesítik támogatás elszámolás javítását”) arra lehetett következtetni, hogy a felülvizsgálat keretében korábban is lehetőség volt a támogatás elszámolás javítására.

[12] Megállapította, az alperes tévesen hivatkozott arra, hogy az Ávr. 169. § (4) bekezdése alapján a hibák, tévedések javítására csak a két részből álló felülvizsgálati eljárás első szakaszában van lehetőség. Az Ávr. 169. § (4) bekezdése ugyanis az Áht. 108. § (1) bekezdés b) pontja szerinti időközi költségvetési jelentés javításáról, kiegészítéséről szól, azonban az alperesi határozat az Áht. 60. § (1) bekezdése alapján elvégzett felülvizsgálat eredményének realizálásaként keletkezett. Az Áht. 60. §-hoz kapcsolódó részletszabályokat viszont az Ávr. 110. § tartalmazza. Az Áht. 60. § (1) bekezdése értelmében a kincstár a felülvizsgálati eljárásban észlelt eltérés esetén hivatalból állapítja meg a helyi önkormányzatot megillető vagy az általa visszafizetendő támogatás összegét. Ebből következően ítéletében rögzítette, hogy az alperes az Áht. 60. § (1) bekezdése alapján fel tudta tárni az eltérést az éves költségvetési beszámolóban közölt adatokhoz képest, ezért hivatalból meg kellett volna állapítania a helyi önkormányzatot megillető támogatás összegét. A felperes a beszámolóban közölt adatokhoz képest magasabb összegű támogatásra jogosult a III.2. jogcímű támogatásnál, mert a visszafizetési kötelezettséget nem kell figyelembe venni.

[13] A megismételt eljárásra vonatkozóan előírta, hogy az elsőfokú hatóságnak az Áht. 60. § (1) bekezdése és az Ávr. 110. § (2) bekezdése alapján ismételten határozatot kell hoznia a felperes támogatásával kapcsolatban. A felperest a jogszerűen igényelt és felhasznált 1.524.433 Ft támogatási összeg megilleti, és amennyiben azt a felperes időközben megfizette, akkor az elsőfokú hatóságnak rendelkeznie kell ezen összeg visszatérítéséről is. Az ítélet nem érintette a hatóság egyéb megállapításait, így a felperes terhére megállapított 534.549 Ft támogatási összeg és kamatai fizetési kötelezettségét.

A felülvizsgálati kérelem, ellenkérelem

[14] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasításra kérte.

[15] Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti az Áht. 59. § (4) bekezdését és 60. § (1) bekezdését, valamint a 2019. évi Kvtv. első fokú közigazgatási határozatban hivatkozott rendelkezéseit, továbbá a vizsgált időszakban hatályos, az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Áhsz.) 31. § (1) bekezdését is, mivel az a felperes szakmai hibájának javítását az alperes – hatályos szakmai szabályok szerint meg nem lévő – hatáskörébe utalja, ezzel felmentve a felperest az elszámolás valódiságáért történő felelősségvállalás és annak következményei alól.

[16] Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság kizárólag az Áht. 60. § (1) bekezdése alapján hozta meg az ítéletét, figyelmen kívül hagyva az Áht. 59. § (4) bekezdésében foglaltakat. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság jogellenesen nem vette figyelembe az alperes védiratában szereplő, a vizsgált időszakban hatályos Áhsz. 35. §-ra és az Áht. 57-59.§-aira történő hivatkozással kifejtett álláspontját, valamint az ezt alátámasztó és megerősítő pénzügyminisztériumi állásfoglalást. Kiemelte, hogy az űrlapokból álló beszámoló egy zárt informatikai rendszer, amely egyrészt a főkönyv könyvelt adataiból generálódik, másrészt abba kizárólag a beszámolót készítő közölhet adatokat a rendelkezésére álló egyéb könyvelési analitikai alapján, ezért a felperes által megállapított visszafizetési kötelezettséget is csak a felperes módosíthatta a vizsgált időszakban hatályos Áht. 58. § (2) bekezdése alapján. A felülvizsgáló nem javítja a beszámoló adatát, erre nincs hatásköre. Az Áht. 59. § (4) bekezdése alapján kialakított beszámoló felülvizsgálatára szolgáló űrlaprendszer beépített algoritmusokkal tiltja a felülvizsgáló számára a beszámoló azon adatainak módosítását, melyet csak a beszámoló készítője módosíthat. Az egyes űrlapokon egymás mellett látható a beszámoló és a felülvizsgálat adata, azaz minden beszámoló adatot tartalmazó cella mellett külön cella szolgál a felülvizsgáló által megállapított adat rögzítésére. Az Áht. 58. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgáló számára tiltottak azok a felülvizsgálati cellák, amelyek adatát csak a beszámoló készítője módosíthatott volna.

[17] Az elsőfokú bíróság tévesen, minden költségvetési támogatásra kiterjesztően értelmezte az Áht. 60. § (1) bekezdését és az Ávr. 110. § (2) bekezdését. Ezen rendelkezések alapján ugyanis kizárólag az Áht. 57.§ (1) bekezdés alapján megállapított költségvetési támogatások esetében állapíthat meg az alperes többlettámogatást. A felperes által vitatott támogatás nem az Áht. 57.§ (1) bekezdés alapján igényelt és elszámolt támogatás, hanem a központi költségvetés Áht. 14. § (3) bekezdése szerinti fejezetéből biztosított, nem feladatmutató alapján járó, nettó finanszírozás keretében folyósított támogatások közé sorolható. Utalt rá, hogy a támogatás kötött felhasználású, azonban csak az önkormányzat tud

a beszámoló 11/K űrlapján nyilatkozni egyéb analitikus nyilvántartásai birtokában arra vonatkozóan, hogy a vitatott támogatással szemben mennyi kiadást kíván elszámolni. A felülvizsgáló ezen támogatás esetében a beszámolóban elszámolt támogatás felhasználását ellenőrzi akként, hogy megvizsgálja, a beszámoló 11/K űrlapján bemutatott könyvelési helyeken valóban van-e annyi kiadás összeg könyvelve, amennyit a 11/K űrlapon a felperes a támogatással szemben elszámolt, azonban nem állapíthat meg ezen támogatás esetén többlettámogatást, mivel csupán határértéket néz. Amennyiben a felperes a beszámoló nevezett űrlapján a támogatás egy részéről lemondott és az Áht. 58. § (2) bekezdése alapján önellenőrzés során a beszámolóját a felülvizsgálat megkezdéséig nem módosította, ezt utólag a kincstári felülvizsgálat nem módosíthatja többlettámogatás megadásával.

[18] Az elsőfokú bíróság ítélete abból az okból is megalapozatlan az alperes szerint, hogy az a felülvizsgálathoz benyújtott tanúsítványok alapján a vitatott támogatást megállapíthatónak minősíti. Azok bizonyító ereje azonban korlátozott, valóságtartalma nem vizsgálható, nem az elszámoláshoz, hanem a könyveléshez nyújtanak segítséget. A beszámoló felülvizsgálata során a tartalmával ellentétes tartalmú tanúsítvány – az Áht. 60/A.§ (5) bekezdésére tekintettel – nem vehető figyelembe, mivel ez alapján a vitatott támogatás nem állapítható meg.

[19] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében – tartalmilag – a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[20] Az alperes felülvizsgálati kérelme nem alapos. A Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét hatályában fenntartja az alábbiak szerint.

[21] A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 120. § (5) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálásakor a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt.

[22] A Kúriának az alperes felülvizsgálati kérelme alapján abban a jogkérdésben kellett állást foglalnia, az elsőfokú bíróság helyesen állapította-e meg, hogy a felperesi beszámolóban a 2019. Kvtv. 2. melléklet III.2. jogcímnél rögzített 1.524.433 Ft összegű, a felülvizsgálat szerint is adminisztratív tévedésből eredő visszafizetési kötelezettségről az alperesi határozatban való rendelkezés mellőzése jogszerű, avagy jogsértő volt.

[23] A Kp. 85. § (1)-(2) bekezdései akként rendelkeznek, hogy a bíróság a közigazgatási tevékenység jogszerűségét a kereseti kérelem korláta, és – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálja.

[24] Az Ávr. 108. §-a alapján a támogatással való elszámolás az igénylésre jogosult feladata.

[25] Az Áht. 14. § (3) bekezdése szerint a központi költségvetésről szóló törvény a helyi önkormányzatok általános működési és ágazati feladatai támogatásait, valamint a részükre juttatandó költségvetési támogatásokat önálló fejezetként tartalmazza.

[26] Az Áht. 57. § (1) bekezdése értelmében a helyi önkormányzat az általános működéséhez és ágazati feladataihoz kapcsolódó támogatásokat a kincstár útján igényli, azok módosítását a kincstár útján kezdeményezi, azokról a kincstár útján mond le, és az éves költségvetési beszámolót megalapozó végleges adatszolgáltatást a kincstár útján teljesíti.

[27] A perrel érintett időszakban hatályos Áht. 58. § (2) bekezdése alapján a helyi önkormányzat az éves költségvetési beszámolójában a költségvetési évben folyósított szóban forgó támogatások felhasználásával kapcsolatos önellenőrzést a költségvetési beszámoló teljesítésének határidejét követő második hónaptól a hatodik hónapig a Kormány rendeletében meghatározott mértékű – a 14. § (4) bekezdés *d)* pontja szerinti fejezetben elszámolandó – önellenőrzési pótlék megfizetésével egyidejűleg kezdeményezhet.

[28] Az Áht. 60. § (1) bekezdése szerint az 57. § (1) bekezdése körében, ha a kincstár a felülvizsgálat során az éves költségvetési beszámolóban közölt adatokhoz képest eltérést tár fel, hivatalbóli eljárásban megállapítja a helyi önkormányzatot megillető vagy az általa visszafizetendő támogatás összegét.

[29] Az Ávr. 110. § (2) bekezdése alapján az Áht. 60. §-a szerinti határozat tartalmazza

a) a rendelkező részben

aa) jogcímenként a helyi önkormányzatot megillető és az általa visszafizetendő vagy számára pótlólagosan járó támogatások összegét,

b) az indoklásban

ba) jogcímenként a benyújtott elszámolás adataitól való eltéréseket,

bb) jogcímenként a *ba)* alpont szerinti eltérés indokait.

[30] Az Áht. 57. § (1) bekezdése körébe tartozó támogatás jogosulatlan igénybevételének esetleges megállapításával kapcsolatban a jogszabály a következőképpen rendelkezik: az Áht. 60/A. § (1) bekezdése értelmében, ha a helyi önkormányzat

a) a támogatáshoz valótlán adatot szolgáltatott,

b) az igénybe vett támogatást nem a megjelölt célra használta fel,

c) a jogszabályban meghatározott arányt meghaladó mértékű támogatást vett igénybe, illetve

d) a támogatásra vonatkozó valamely feltételt megszegett,

a támogatásról vagy annak a jogosulatlan igénybevétellel érintett részéről haladéktalanul köteles lemondani és azt visszafizetni.

[31] A továbbiakban az Áht. 60/A. § bekezdései a jogosulatlan igénybevétel megállapításának feltételeiről és korlátairól rendelkeznek.

[32] Az Áht. 60/A. § (5) bekezdés szerint a [jogosulatlan támogatással érintett] ügyfél a nyilatkozatával nem pótolhatja a hiányzó bizonyítékot. A contrario megállapítható ebből, hogy a jogosulatlanság megállapítása szempontjából a bizonyítékok értékelésének helye van.

[33] Az Áhsz. 32. § (1) bekezdése alapján a költségvetési szerv az éves költségvetési beszámolója adatait a költségvetési évet követő év február 28-áig – a 7. § (3) bekezdése szerinti esetben a megszűnés napját követő hatvan napon belül – a Kincstár által működtetett elektronikus adatszolgáltató rendszerbe feltölti az éves költségvetési beszámolót alátámasztó – könyvelési rendszerből előállított – teljes főkönyvi kivonattal együtt. A (4) bekezdése szerint a helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, a társulás és a térségi fejlesztési tanács a saját éves költségvetési beszámolóját az (1) bekezdés szerinti határidő lejártát követő húsz napon belül tölti fel a Kincstár által működtetett elektronikus adatszolgáltató rendszerbe az éves költségvetési beszámolót alátámasztó – könyvelési rendszerből előállított – teljes főkönyvi kivonattal együtt.

[34] A Kincstárnak tehát rendelkezésére állnak bizonyítékok a támogatás felhasználásának vizsgálatához, amelyek értékelése a jogosulatlanság megállapítása szempontjából nyilvánvalóan nem lehet közömbös.

[35] A peres felek között az nem volt vitatott, hogy a felperes visszafizetési kötelezettsége kizárólag adminisztratív tévedésből keletkezett, a terhére e jogcímnél jogosulatlan felhasználást megállapítani nem lehetett. A felek jogi álláspontja kizárólag abban tért el, hogy az adminisztratív hibát lehet-e kijavítani, helyesbíteni.

[36] Az állami támogatás igénybevétele esetén a feladatellátás megvalósulása mellett szükséges az is, hogy a támogatáshoz kapcsolódó kötelezettségek maradéktalanul betartásra kerüljenek és bármely kötelezettség megsértéséhez a jogosulatlan támogatás felhasználásának jogkövetkezménye társul (EBH2019. K.16.). A kialakult bírói gyakorlat szerint a jogi, adminisztratív feltételek megléte nélkülözhetetlen a támogatás szabályos igénybevételéhez (Kfv.35.005/2014/6., Kfv.I.35.333/2011/8., Kfv.VI.39.072/2010/8.). A felhasználáshoz kapcsolódó törvényi és egyéb jogszabályi előírások kógensek (Kfv.IV.35.394/2013., Kfv.35.385/2013/4., Kfv.IV.35.762/2012., Kfv.IV.35.523/2012.). A jogszabályok olyan nyilvántartási és elszámolási követelményeket fogalmaznak meg, amelyek alkalmazásától nyilvánvalóan nem lehet eltekinteni. A közpénzek átlátható felhasználásának megvalósulásához és ellenőrzéséhez valamennyi jogszabályi feltétel megtartása szükséges.

Az alperes az Áhsz. alapján azonban köteles vizsgálni a költségvetési beszámoló alapjául szolgáló teljes dokumentációt, és nem tekinthet el az annak alátámasztását szolgáló könyvviteli bizonylatok tényleges tartalmától.

[37] A Kúria utal továbbá az Áht. 59. § (1) bekezdésében foglaltakra, mely kimondja, hogy a kincstár a helyi önkormányzat éves költségvetési beszámolója alapján az Ákr.-ben szabályozott hatósági ellenőrzés keretében felülvizsgálja az Áht. 57. § (1) bekezdése szerinti támogatások elszámolását, felhasználását. Emellett, az Áht. 59. § (3) bekezdése rögzíti azt is, hogy a felülvizsgálat kiterjed az éves költségvetési beszámoló alapjául szolgáló dokumentumoknak a helyi önkormányzatnál, a helyi önkormányzat által alapított költségvetési szervnél, továbbá - szükség esetén - valamennyi érintett gazdálkodó szervezetnél és más jogi személynél történő ellenőrzésre is.

[38] A bizonyítékok értékelésének azonban az olyan támogatásokkal való összefüggésre kiterjedően is helye kell, hogy legyen, amelyek az Áht. 14. § (3) bekezdése körébe úgy tartoznak, hogy nem vonhatók az 57. § (1) bekezdésének tárgyi hatálya alá. A hatóságnak ugyanis az érintett ügyre vonatkozó tényeket, illetve ezek bizonyítékait figyelembe kell vennie, döntését valósághű tényállásra kell alapoznia.

[39] Ha bizonyítékok értékelésének az elvárhatóan korrekt egyedi elbírálás alapján helye van az eljárásban, akkor nem lehet olyan abszolút követelmény sem ennek ellenében, ami az önellenőrzés 2020. szeptember 30-ig esedékes határidején túl teljes körű jogvesztéshez vezetne, azaz ne lenne lehetőség az ügyfél által kimerítően feltárt hiba semmiféle javítására. Annál is inkább, mert jogos az a felperesi érvelés, miszerint az Áht. 60. § (1) bekezdése és az Ávr. 110. § (2) bekezdés *a)-b)* pontjai rendelkezéseiből következően az alperesnek a felülvizsgálat során hivatalból észlelnie kellett volna az eltérést, és köteles lett volna rendelkezni az 1.524.433 Ft-ról a határozat rendelkező részében.

[40] A Kúria e kérdés kapcsán annyiban egyetért az alperessel, abszolút értelemben nem jelenthető ki, hogy minden támogatásnál minden adminisztratív hibát neki korrigálnia lehetne vagy kellene. Vannak olyan hibák és vannak olyan támogatásfajták, amelyek esetében ez kétségtelenül nem lehetséges, tekintettel arra, hogy a bizonyítékok értékelése alapján a felelősség megállapítása a finanszírozás adott megoldása függvényében is alakulhat.

[41] Jelen ügy tényállása kapcsán azonban azt kell kiemelni, hogy a bizonyítás a felismert tények és az elismert értékelés alapján a jogosulatlanság összefüggésében nem mellőzhető, és amennyiben annak eredménye a jogellenességet kizárja, akkor azt a jogkövetkezmények alkalmazásakor nem lehet figyelmen kívül hagyni.

[42] Jelen ügyben a felperes ismételten jelezte a hibát, amit az alperes sem vitatott. Az ügyfél tisztességes eljáráshoz való joga, ami az Alaptörvény XXIV. cikkén alapul, azt követeli, hogy e jogos igénye kezelhető legyen.

[43] A Kúria szerint ehhez képest súlytalan az az alperesi érvelés a felülvizsgálati kérelemben, hogy a felülvizsgálat során alkalmazott űrlapkitöltő program nem teszi lehetővé a vitatott hiba figyelembe vételét. Az ügyben ugyanis a tények egyértelműek voltak. Az

alperes által hivatkozott pénzügyminisztériumi állásfoglalás pedig, mint a szervezeten irányítás belső eszköze, a bíróságot nem köti, általánosan kötelező normatív tartalommal nem bír.

[44] Az Áht. 60. § (1) bekezdése és az Ávr. 110. § (2) bekezdése alapján az alperesnek a saját maga által is indokolatlan eltérésnek minősített adminisztratív hibát figyelembe kell vennie. Ha a támogatás rendszere kifejezetten nem zárja ki, ez közigazgatási eljárási okból egyébként sem mellőzhető. Az alperesnek ezért a határozata rendelkező részében a 2019. évi Kvtv. 2. melléklet III.2. jogcíménél rögzített 1.524.433 Ft összegű, kétséget kizáróan megállapított módon alaptalan visszafizetési kötelezettségről rendelkeznie kellett volna, hiszen a hivatkozott jogcímű támogatás kapcsán Áht. szerinti jogosulatlan felhasználást nem állapított meg.

[45] Az alperes a felperes által előadottakból fel tudta tárni az eltérést az éves költségvetési beszámolóban közölt adatokhoz képest, ezért hivatalból meg kellett volna állapítania a helyi önkormányzatot megillető támogatás összegét. A III.2. jogcímű támogatással szemben figyelembe nem vehető kiadások duplán történő levonása eredményezte a vitatott támogatás-visszafizetési kötelezettséget. Ha a visszafizetési kötelezettséget nem kellett figyelembe venni, akkor a felperes a beszámolóban közölt adatokhoz képest magasabb összegű támogatásra volt jogosult a III.2. jogcímű támogatásnál.

[46] Mindezek folytán a Kúria az elsőfokú bíróság jogszerű ítéletét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 121. § (2) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A megismételt eljárás során az elsőfokú hatóságnak alapul kell vennie, hogy a felperest a 1.524.433 Ft támogatási összeg megilleti.

A döntés elvi tartalma

[47] *A hatósági ügy korrekt egyedi elbírálásának elvével nem egyeztethető össze, hogy a helyi önkormányzatok támogatása felhasználásának jogszerűsége vizsgálata során kizárt legyen a feltárt bizonyítékok értékelése. A közigazgatási szerv az államháztartási szabályozás keretei között ennek a kötelezettségének a teljesítésétől nem tekinthet el.*

Záró rész

[48] A Kúria a perköltséget a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 21.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdései alapján állapította meg, melynek viselésére a Kp. 115. § (2) bekezdése, 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a pervesztes alperes köteles.

[49] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés b) pontja alapján személyes illetékmentességben részesül, ezért a felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

[50] Az ítélet elleni további felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

[51] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 107. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2022. május 11.

Dr. Kurucz Krisztina sk. a tanács elnöke

Dr. Horváth Tamás sk. előadó bíró

Dr. Vitál-Eigner Beáta sk. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő

...